

Vår ref.
09/1293-18-KAB

Deres ref.

Dato:
13.10.09

ANONYMISERT VERSJON AV UTTALELSE

Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til klage mottatt 8. juni 2009 fra A.

A hevder at han 15. mars 2009 ble nektet adgang til kaféen Akka Arabisk Espresso fordi han satt i rullestol. Han mener at han ved dette ble diskriminert på grunn av nedsatt funksjonsevne, i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 4.

Likestillings- og diskrimineringsombudet har vurdert saken og kommet til at kaféen Akka Arabisk Espresso v/B ikke handlet i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Likestillings- og diskrimineringsombudets uttalelse kan bringes inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda for full overprøving innen tre uker fra mottakelsen av dette brevet, se vedlagt orientering.

Sakens bakgrunn

Likestillings- og diskrimineringsombudet mottok 8. juni 2009 en klage fra Ali A.

A mener at han ble diskriminert på grunn av sin nedsatte funksjonsevne da han den 15. mars 2009 mellom kl. 13 og 14 ble nektet adgang til kaféen Akka Arabisk Espresso i Hegdehaugsveien i Oslo. A hevder at eieren av kaféen, B, nektet ham adgang fordi gulvet i kaféen nylig var blitt vasket, og at han derfor ikke ønsket rullestolen til A inn. Da A insisterte på å komme inn, lukket B døren og låste den fra innsiden. A har vedlagt en legeerklæring til klagen hvor det fremgår at han har fått en psykisk stressreaksjon etter å ha blitt avvist.

B bestrider at A ble nektet adgang på grunn av at han satt i rullestol. B oppgir at hendelsen fant sted samme dato, men på et senere klokkeslett, mellom kl. 16.30 og 17. B hevder at A ble nektet adgang fordi han nettopp hadde vasket gulvet da kaféen skulle stenge, og at ingen flere kunder fikk slippe inn. Videre skriver B at A ved flere tidligere anledninger har vært gjest i kaféen.

A motsier Bs redegjørelse, og tillegger at det er kjent at B misliker rullestolbrukere. A oppgir to personer som støtte for sin versjon av saken. Han oppgir at X kan bekrefte at Akka Arabisk Espresso aldri holder stengt for å vaske på det oppgitte tidspunktet, og at Y kan bekrefte å ha vært utsatt for en lignende avvisning på samme sted. A oppgir imidlertid ikke noen vitner til den konkrete hendelsen han hevder å ha vært utsatt for.

X bekrefter i telefonsamtale med ombudet at han kjenner til kaféen som gjest og at han har vært der ved flere tidligere anledninger. Han sier videre at han ikke var tilstede ved hendelsen A klager på, og kan ikke bekrefte As versjon, men at det ikke er vanlig å stenge et slikt sted for å vaske før etter stengetid.

Y sier i telefonsamtale med ombudet at han kjenner til stedet som gjest, men har sluttet å gå dit. Heller ikke han var vitne til den konkrete hendelsen, men sier at det i noen tilfeller skjer at folk blir avvist ved kafeen.

Rettslig utgangspunkt

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 4 første ledd forbyr direkte og indirekte diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Denne saken reiser spørsmål om direkte diskriminering.

Med direkte diskriminering menes at en handling eller unnlattelse har som formål eller virkning at personer på grunn av nedsatt funksjonsevne blir behandlet dårligere enn andre blir, er blitt eller ville blitt behandlet i en tilsvarende situasjon, jf. § 4 andre ledd.

I diskrimineringsaker gjelder en regel om delt bevisbyrde, jf. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 13. Dersom det foreligger omstendigheter som gir grunn til å tro at diskriminering i strid med loven har funnet sted, går bevisbyrden over på den innklagede, som må sannsynliggjøre at diskriminering likevel ikke har funnet sted.

En påstand om diskriminering er alene ikke tilstrekkelig til at bevisbyrden skal gå over på den innklagede. Omstendighetene i saken må støtte opp under påstanden om diskriminering, jf. Ot.prp. nr. 44 (2007-2008) s. 191.

Likestillings- og diskrimineringsombudets vurdering

Likestillings- og diskrimineringsombudet har vurdert saken på bakgrunn av partenes skriftlige redegjørelser for saken og telefonsamtaler med oppgitte vitner.

Spørsmålet ombudet skal ta stilling til i denne saken er om A ble diskriminert i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 4 ved at han ble nektet adgang til kaféen Akka Arabisk Espresso fordi han satt i rullestol. I denne vurderingen vil lovens regler om bevisbyrde stå svært sentralt, da det å nekte en person adgang til et utested fordi vedkommende bruker rullestol vil innebære diskriminering i strid med loven.

Ombudet må først vurdere om det foreligger omstendigheter som gir grunn til å tro at det har funnet sted diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne, jf. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 13.

Ombudet legger til grunn at det ved diskriminerende avvisninger fra utesteder kan forekomme at det oppgis en annen begrunnelse for avvisningen enn den reelle.

A hevder at han ble nektet adgang fordi han satt i rullestol. B ved Akka Arabisk Espresso kafé hevder på sin side at A ble nektet adgang på lik linje med alle andre fordi kaféen skulle stenge.

For å underbygge sin påstand om diskriminering har A vedlagt en legeerklæring om at han har fått en psykisk stressreaksjon etter å ha blitt avvist. Etter ombudets vurdering utgjør ikke legeerklæringen noe bevis for at avvisningen var diskriminerende. En avvisning fra et utested kan være begrunnet i legitime forhold, slik det også er anført av B.

De to vitnene som er oppgitt av A gir sine uttalelser på generelt grunnlag, da ingen av dem var til stede og bevitnet den konkrete hendelsen. Deres uttalelser kan dermed ikke tillegges vekt av stor betydning når det gjelder hva som var årsaken til den konkrete avvisningen denne saken gjelder. Ut fra vitneutsagnene finner ombudet det heller ikke tilstrekkelig godtgjort at noen grupper personer avvises i større grad enn andre.

Ingen av partene har kunnet vise til konstaterbare omstendigheter til støtte for sin versjon av hendelsesforløpet når det gjelder den konkrete avvisningen denne saken gjelder. Det er med andre ord påstand mot påstand. En påstand alene er ikke tilstrekkelig til at bevisbyrden går over på den innklagede. På denne bakgrunn finner ombudet ikke grunn til å tro at det har skjedd brudd på diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 4, jf § 13.

Konklusjon

Akka Arabisk Kaffe ved B har ikke handlet i strid med forbudet mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne i diskriminerings- og tilgjengelighetslovens § 4.

Med vennlig hilsen

Beate Gangås

Likestillings- og diskrimineringsombud

Vedlegg: Orientering om klageadgangen

Kopi: Akka Arabisk Espresso AS

Saksbehandler: Karethe Buchmann